

Γραφείο Προϋπολογισμού του Κράτους στη Βουλή

Παρουσίαση Έκθεσης Α τριμήνου 2018
Τετάρτη 30/5/2018

ΣΚΟΠΟΣ

- Τεκμηριωμένη ενημέρωση του Κοινοβουλίου και των πολιτών για τις σημαντικότερες μακροοικονομικές, δημοσιονομικές και διαρθρωτικές εξελίξεις.
- Συνεισφορά στον δημόσιο διάλογο για την κατεύθυνση της οικονομικής πολιτικής.
- Βασικό συμπέρασμα: Η ελληνική οικονομία ανακάμπτει αλλά ταυτόχρονα αντιμετωπίζει σημαντικές προκλήσεις τόσο σε βραχυπρόθεσμο όσο και σε μακροπρόθεσμο ορίζοντα.

Θετικές εξελίξεις:

- Αύξηση ΑΕΠ λόγω επενδύσεων και εξαγωγών,
- Βελτίωση ρευστότητας και μείωση NPEs,
- Θετικός ρυθμός πληθωρισμού,
- Ισορροπημένο ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών,
- Αύξηση απασχόλησης,
- Δημοσιονομική υπεραπόδοση,
- Μείωση αποδόσεων ομολόγων.

Θετικές εξελίξεις 1

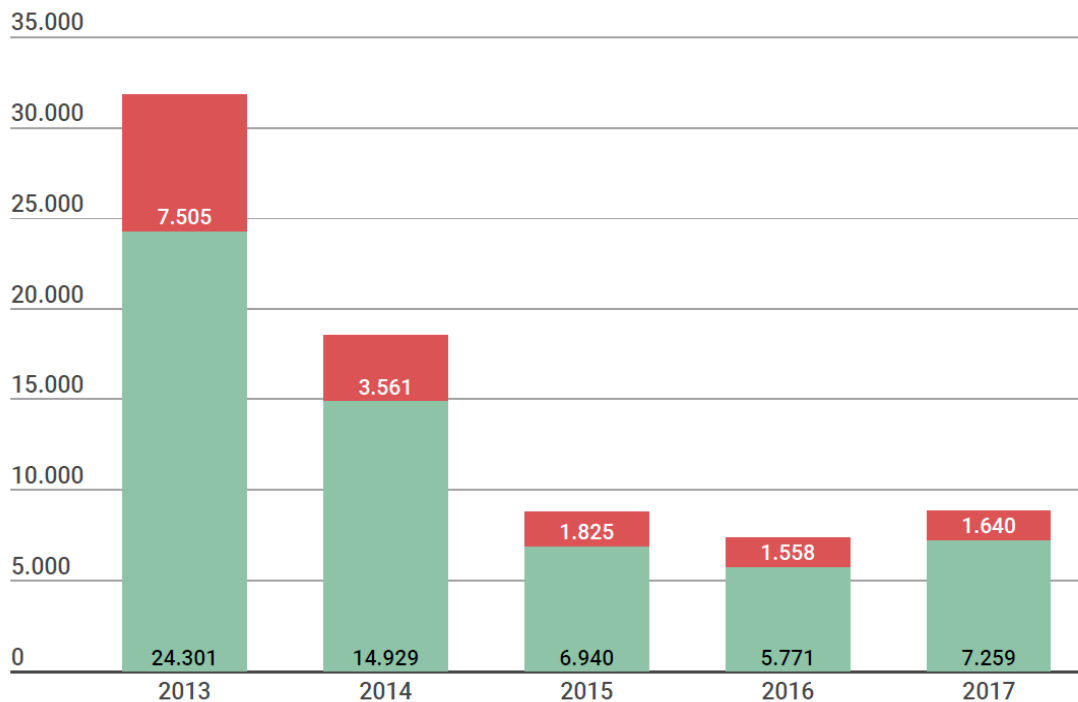
Ο ρυθμός μεγέθυνσης του ΑΕΠ ήταν θετικός και διαμορφώθηκε στο 1,4% έπειτα από δύο χρόνια στασιμότητας. Αυτό οφείλεται κυρίως στην ιδιαίτερα θετική επίδοση των επενδύσεων και των εξαγωγών καθώς η ιδιωτική κατανάλωση παρουσίασε στασιμότητα και η δημόσια κατανάλωση υποχώρησε.

	2014	2015	2016	2017
Κατανάλωση Νοικοκυριών	0,6	-0,5	-0,1	0,1
Κατανάλωση Γενικής Κυβέρνησης	-1,4	1,2	-1,5	-1,1
Ακαθάριστος σχηματισμός παγίου κεφαλαίου	-4,7	-0,3	1,6	9,6
Εξαγωγές αγαθών και υπηρεσιών	7,7	3,1	-1,8	6,8
Εισαγωγές αγαθών και υπηρεσιών	7,7	0,4	0,3	7,2
ΑΕΠ	0,7	-0,3	-0,2	1,4

[Πηγή ΕΛΣΤΑΤ, Δείκτες ετήσιας μεταβολής 1996-2017](#)

Θετικές εξελίξεις 2

Η ρευστότητα της οικονομίας βελτιώθηκε καθώς καταγράφηκε αύξηση των νέων τραπεζικών δανείων, ιδιαίτερα των επιχειρηματικών, ως επακόλουθο, μεταξύ άλλων, της αύξησης των καταθέσεων στις εγχώριες τράπεζες, της σταδιακής απεξάρτησής τους από τον Έκτακτο Μηχανισμό Ρευστότητας (ELA) και της βελτίωσης της ποιότητας των στοιχείων ενεργητικού δηλαδή κατ' ουσίαν της μείωσης των μη εξυπηρετούμενων ανοιγμάτων.

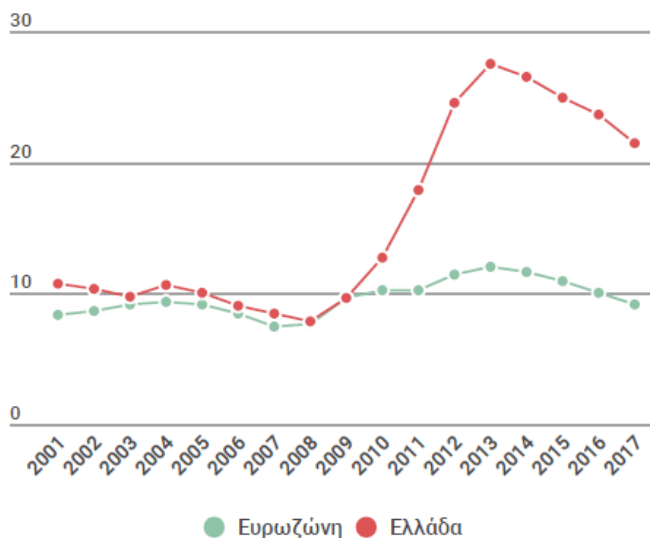

● Νέα δάνεια σε μη χρηματοπιστωτικές επιχειρήσεις

● Άλλα νέα δάνεια (στεγαστικά, καταναλωτικά, ελεύθεροι επαγγελματίες)

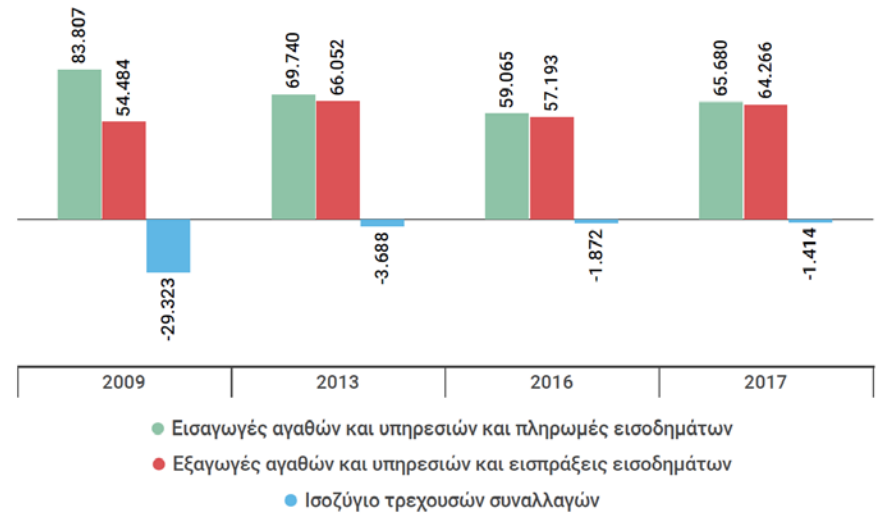
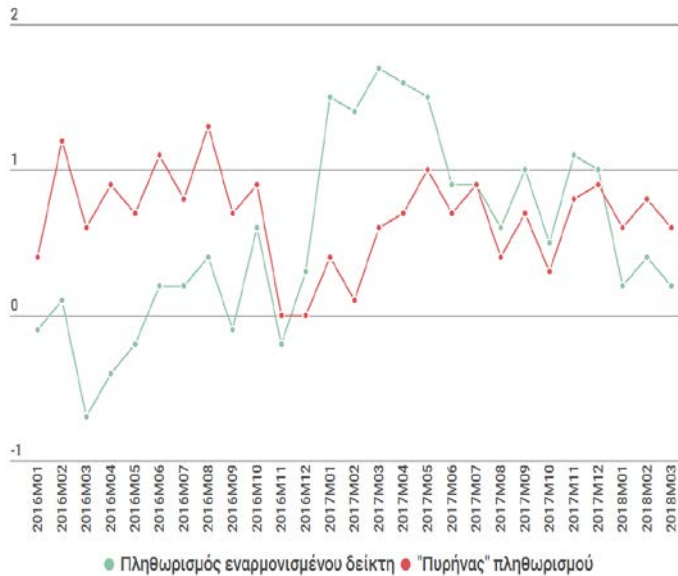
Θετικές εξελίξεις 3

Η ανεργία μειώθηκε κατά δύο ποσοστιαίες μονάδες (21,5% από 23,6%), η απασχόληση αυξήθηκε με τον υψηλότερο ρυθμό που έχει παρατηρηθεί από το 2001 (2,15%) και οι ροές μισθωτής εργασίας κατέγραψαν το υψηλότερο θετικό ισοζύγιο από το 2013 (143.545).

Θετικές εξελίξεις 4

- Ο ρυθμός πληθωρισμού, αν και επιβραδύνθηκε, παραμένει θετικός, ενώ το ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών είναι σχεδόν ισορροπημένο.

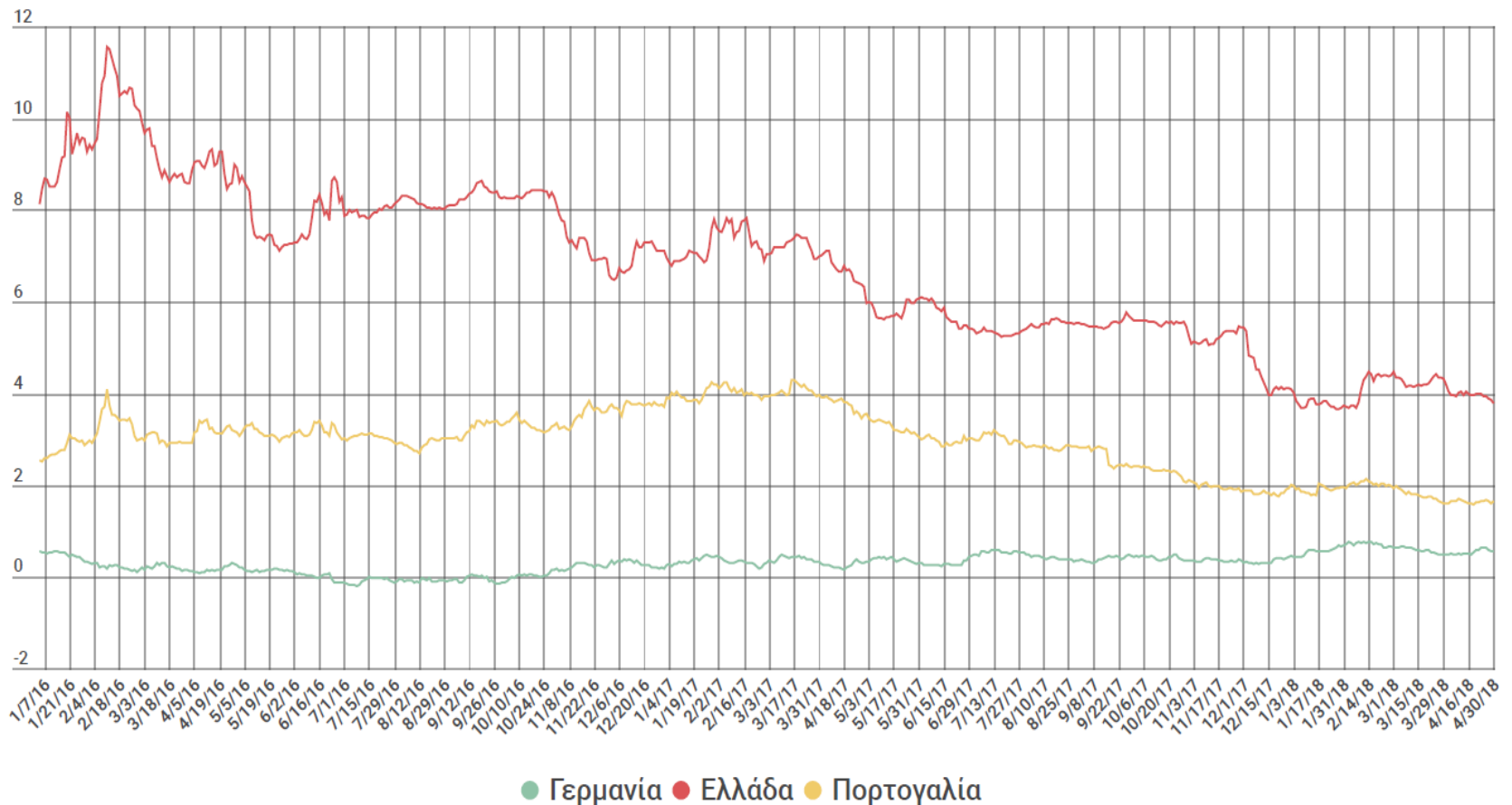
Θετικές εξελίξεις 5

Το πρωτογενές πλεόνασμα του 2017 ξεπέρασε τους στόχους του προγράμματος για τρίτο έτος κατά σειρά και καταγράφηκε συνολικό πλεόνασμα (συμπεριλαμβανομένων των τόκων δημοσίου χρέους) για δεύτερο συνεχές έτος.

	εκατ. ευρώ	%ΑΕΠ
Έσοδα	86.776	48,8
Δαπάνες	85.322	48,0
(εκ των οποίων τόκοι)	5.626	3,2
Δημοσιονομικό αποτέλεσμα	1.454	0,8
Πρωτογενές αποτέλεσμα κατά ESA 2010	7.080	4,0
Προσαρμογές προγράμματος	+450	0,2
Πρωτογενές αποτέλεσμα κατά πρόγραμμα	7.530	4,2
Πηγή: Eurostat , ΓΛΚ		

Θετικές εξελίξεις 6

Οι αποδόσεις των ελληνικών ομολόγων συνεχίζουν να καταγράφουν αποκλιμάκωση με αποτέλεσμα η διαφορά τους (spread) έναντι των αποδόσεων των αντίστοιχων γερμανικών και πορτογαλικών τίτλων να έχει περιοριστεί.

Προκλήσεις:

- Βραχυπρόθεσμες: Όροι εξόδου από το πρόγραμμα, αιρεσιμότητες στην ελάφρυνση του χρέους.
- Μεσο-μακροπρόθεσμες: Διαχείριση προβληματικών αποθεμάτων (δημόσιο χρέος, ληξιπρόθεσμες οφειλές, μη εξυπηρετούμενα ανοίγματα) συρρίκνωση ανθρώπινου και φυσικού κεφαλαίου.

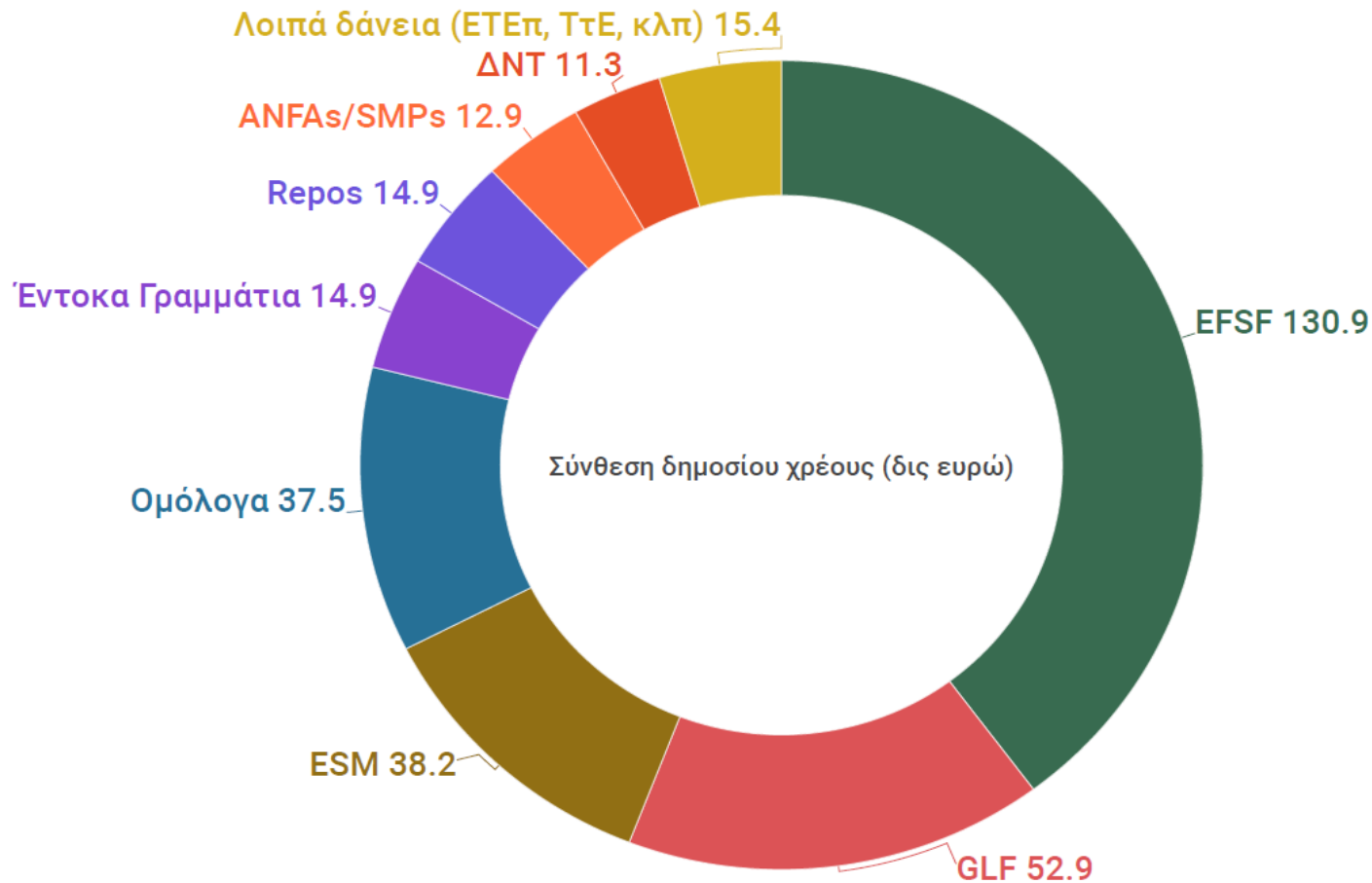
Προκλήσεις 1

Όροι εξόδου από το πρόγραμμα

- Ολοκλήρωση τέταρτης αξιολόγησης
- Καθορισμός νέου πλαισίου εποπτείας
- Ελάφρυνση χρέους - αιρεσιμότητες

Προκλήσεις 2

Το ελληνικό κράτος έχει ιδιαίτερα υψηλό δημόσιο χρέος περίπου 330 δις ευρώ, το μεγαλύτερο μέρος του οποίου ανήκει στον επίσημο τομέα των κρατών μελών της Ευρωζώνης

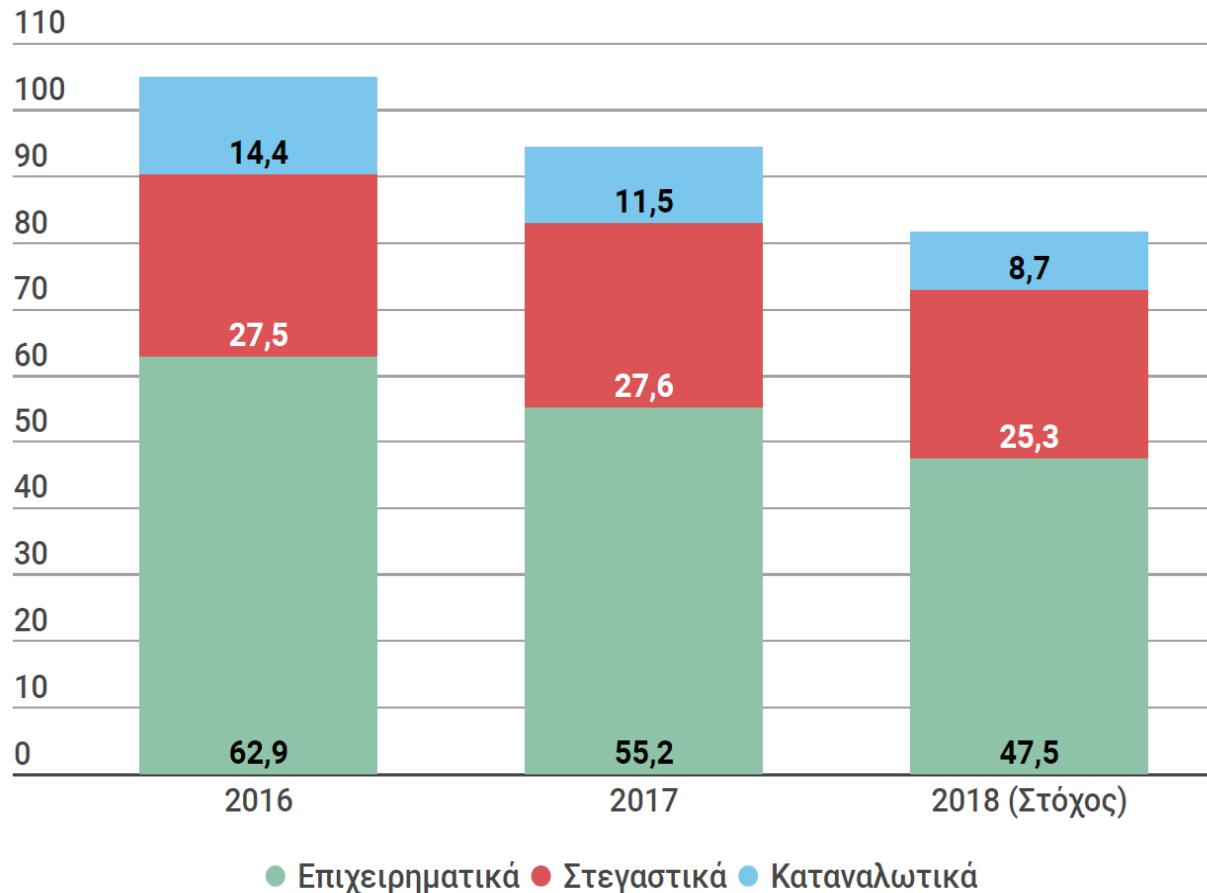
Προκλήσεις 3

Οι εγχώριες επιχειρήσεις και νοικοκυριά, έχουν ληξιπρόθεσμες οφειλές περίπου 130 δις ευρώ προς το ελληνικό δημόσιο (φορολογικές αρχές και ασφαλιστικά ταμεία)

Προκλήσεις 4

Τα μη εξυπηρετούμενα ανοίγματα (εξαιρώντας τα στοιχεία εκτός ισολογισμού και ενήμερα δάνεια δημοσίου) στο τέλος του 2017 ήταν 94,4 δις ευρώ ή 48,6% των συνολικών ανοιγμάτων, μειωμένα κατά 10,4 δις σε σύγκριση με το 2016 (104,8 δις ευρώ ή 50% των συνολικών ανοιγμάτων).

Προκλήσεις 5

Συρρίκνωση παραγωγικών δυνατοτήτων της ελληνικής οικονομίας

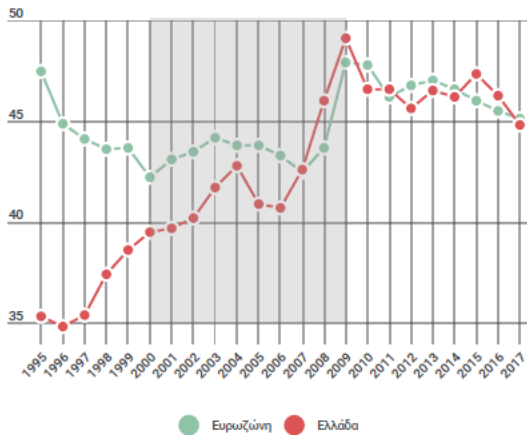
- Απαξίωση εργασιακών δεξιοτήτων λόγω μακροχρόνιας ανεργίας
- Υποβάθμιση ανθρώπινου κεφαλαίου λόγω μετανάστευσης ειδικευμένης εργασίας στο εξωτερικό
- Μείωση φυσικού κεφαλαίου λόγω της κατάρρευσης των επενδύσεων στη διάρκεια της κρίσης

Γνώμη ΓΠΚΒ για προτεραιότητες:

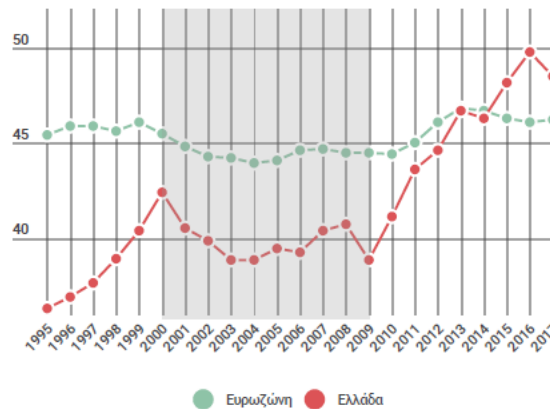
- Ανάγκη στρατηγικής μακράς πνοής με συναίνεση στις γενικές κατευθύνσεις
- Δημοσιονομική σταθερότητα (πλαίσιο δημοσιονομικής διαχείρισης και διατήρηση πλεονασμάτων)
- Σχεδιασμένη αξιοποίηση του δημοσιονομικού χώρου (φοροελαφρύνσεις και δαπάνες)
- Αποτελεσματική κοινωνική προστασία, δημόσιες υπηρεσίες και διοίκηση
- Ενίσχυση εξωστρεφών κλάδων υψηλής προστιθέμενης αξίας
- Αναβάθμιση ανθρώπινου κεφαλαίου
- Ενθάρρυνση εγχώριων επενδύσεων και προσέλκυση κεφαλαίων από το εξωτερικό
- Τυποποίηση διαδικασιών ρύθμισης ληξιπρόθεσμων οφειλών και μη εξυπηρετούμενων δανείων

Ειδικό θέμα: Μακροχρόνια εξέλιξη δημοσιονομικών μεγεθών

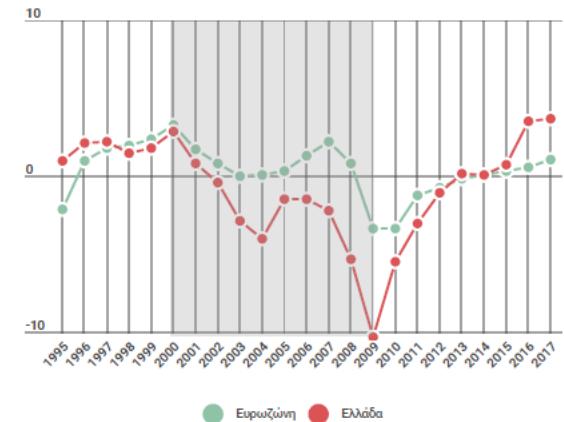
Πρωτογενείς Δαπάνες %ΑΕΠ

Δημόσια Έσοδα %ΑΕΠ

Πρωτογενές αποτέλεσμα %ΑΕΠ

2001

Δημοσιονομικός εκτροχιασμός σε δύο φάσεις:

Η πρώτη στην περίοδο 2001-2004 με συνέχιση αύξησης δαπανών μέχρι να προσεγγίσουν τον μέσο όρο της Ευρωζώνης ενώ τα έσοδα πέφτουν και σταθεροποιούνται περίπου πέντε μονάδες κάτω από τον μέσο όρο της Ευρωζώνης.

Η δεύτερη και δραματική το 2007-2009 με εκτόξευση δαπανών που οδηγούν στην κρίση χρέους.

1995

Δημοσιονομική σταθερότητα για ένταξη στην Ευρωζώνη:

Τόσο οι δαπάνες όσο και τα έσοδα βρίσκονται κάτω από τον μέσο όρο της Ευρωζώνης αλλά αυξάνονται παράλληλα κρατώντας σταθερό ένα μικρό πλεόνασμα.

2010

Πρόγραμμα Δημοσιονομικής προσαρμογής:

Μείωση δαπανών κοντά στο μέσο όρο της Ευρωζώνης, μεγάλη αύξηση εσόδων (περίπου δέκα μονάδες ΑΕΠ) αρκετά πάνω από το μέσο όρο της Ευρωζώνης

Ειδικό Θέμα: Δημοσιονομική Διαχείριση

- Μεσοπρόθεσμο Πλαίσιο Δημοσιονομικής Στρατηγικής (ΜΠΔΣ)
- Δημοσιονομικές αναφορές
- Παρακολούθηση εκτέλεσης προϋπολογισμού
- Διαδικασία πληρωμών
- Διαχείριση ρευστότητας
- Ενιαίο λογιστικό σχέδιο
- Ανεξάρτητοι δημοσιονομικοί θεσμοί
- Επισκοπήσεις δαπανών
- Διαχείριση των κρατικών εγγυήσεων
- Προϋπολογισμός προγραμμάτων

	2017	2018	Διαφορά
Κρατικός Προϋπολογισμός			
Καθαρά Έσοδα Κρατικού Προϋπολογισμού	11.417	12.158	741
Φορολογικά Έσοδα	9.516	9.928	412
Μη Φορολογικά και μη Τακτικά Έσοδα	2.265	2.249	16
Επιστροφές φόρων	1.014	1.079	65
Έσοδα ΠΔΕ	651	1.060	409
Δαπάνες Κρατικού Προϋπολογισμού	12.782	11.704	-1.077
Πρωτογενείς δαπάνες	9.981	9.445	-536
Τόκοι	2.434	1.911	-523
Δαπάνες ΠΔΕ	366	348	-18
Επίπτωση εξόφλησης υποχρεώσεων παρελθόντων ετών	432	443	-11
Πρωτογενές αποτέλεσμα Κρατικού Προϋπολογισμού	637	1.922	1.285
Νομικά Πρόσωπα εκτός Κρατικού Προϋπολογισμού			
Έσοδα	2.261	1.732	-529
Δαπάνες	1.576	1.377	-200
Τόκοι	48	34	-14
Πρωτογενές Αποτέλεσμα Νομικών προσώπων	732	390	-343
Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης (ΟΤΑ)			
Έσοδα	1.390	1.466	76
Δαπάνες	1.203	1.303	101
Τόκοι	15	13	-2
Πρωτογενές Αποτέλεσμα ΟΤΑ	202	176	-27
Οργανισμοί Κοινωνικής Ασφάλισης (ΟΚΑ)			
Έσοδα	10.491	10.708	217
Δαπάνες	9.485	9.991	506
Τόκοι	1	0	0
Πρωτογενές Αποτέλεσμα ΟΚΑ	1.006	717	-289
Πρωτογενές Αποτέλεσμα Γενικής Κυβέρνησης			
Πρωτογενές Αποτέλεσμα Γενικής Κυβέρνησης (μη ενοποιημένο)	2.578	3.204	626
Ενδοκυβερνητικοί τόκοι	195	321	-125
Μεταβολή ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων	286	95	-191
Μεταφορά εσόδων από ΑΝΦΑ και SMP	345	314	-30
Έσοδα αποκρατικοποιήσεων	63	32	-31
Ενοποιημένο Πρωτογενές Αποτέλεσμα Γενικής Κυβέρνησης με προσαρμογές	1.690	2.443	753
Πηγή: Εκτέλεση προϋπολογισμού Κράτους και Γενικής Κυβέρνησης , εκτιμήσεις ΓΠΚΒ			